

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitare, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

ij. An, & quid dicendum de debitore?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

petatur, Cutellium de immuni. Eccles. lib. 1. q. 32. n. 26. & seqq. & contra alios, quos citat, & sequitur Ceuall. in tract. de cognit. per vian. & solent. part. 2. q. 5. num. 6. declarauit sacra Congregatio Episcop. in vna Cotrorensi die 21. Iulij 1617. & in vna Beneuentana die 10. Maij 1619. & ex communi docent Abbas in cap. inter alia, de immuni. Eccles. num. 2. & seqq. Silu. verb. Immunitas 3. q. 3. diff. 6. Nauar. cap. 3. num. 5. Couar. cit. cap. 20. num. 14. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 5. Azor 2. p. lib. 9. q. 9. Suarez lib. 3. c. 11. n. 3. Farinac. de carcerib. q. 28. num. 3. & in append. de immuni. cap. 4. num. 57. Guttier p. act. q. 9. ciuil. lib. 3. q. 1. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 28. n. 14. Ambrosin. de immuni. Eccles. c. 1. 3. num. 1. Anastas. Germ. de fauoribus immuni. lib. 2. cap. 16. num. 8. & seqq. Megalini in 3. p. lib. 4. c. 2. q. 2. num. 33. Diana p. 1. tract. 1. re. 1. 32. (qui id verum esse dicit, etiam stante statuto, quod debitor possit carcerari, & in casu, quo sit suspectus de fuga, & debitor publicus, vt exactor tributorum, & debitor ex causa administracionis, & reddicionis rationum, & obligatus ad ratiocinia publica, & officialis debitor ex causa Syndicatus.) Item Grat. tom. 1. lib. 3. c. 1. de immuni. Eccles. Portel. verb. Eccles. immunitas, num. 14. Barbof. de iure Eccles. tom. 2. cap. 3. Tusch. tom. 3. lit. E. concl. 11. num. 3. Gambacurt. lib. 4. cap. 15. Peregrin. de immuni. cap. 12. n. 10. Bonac. disp. 3. q. 7. de immuni. §. 4. n. 4. Lezana verb. Immunitas 7. Eccles. num. 16. & Genuens. in prax. c. 22. num. 1. q. 9. qui & satis probabiliter subdit, quod dicta immunitas concessa sit aliis omnibus, itavt nemo (quamvis nullo modo sit reus) ex Ecclesia extrahi possit ob quemcunque finem, siue v. g. ad reum in illa receptum reuelandum, vbi nam is se absconderit, siue (cum ipse ad duellum aliquem prouocauerit, & in Ecclesiam se receperit, ne a curia seculari impediatur a duello prosequendo) ad pacem faciendam cum illo, quem ad duellum prouocauerat, & ad vitanda scandala, praesertim cum alio modo scandalis obuiari possit, apponendo scilicet custodes vel adeundum Episcopum, qui prouideret, & id. quae probat ex eo, quia in Constitutione Gregorij XIV. ob extractionem pro quacunque causa, imponitur ipso facto poena, quae a iure sunt statuta contra violantes immunitatem, & libertatem Ecclesiae, & de iure excommunicari debent violantes immunitatem, cap. miror, cap. si quis contumax, cap. quisquam 17. q. 4.

9 Et quamvis citata Constitutio Gregorij XIV. loquatur solum de extrahentibus reos ibi (laicis reis) dispositio tamen poenalis (inquit, & recte, idem Genuensis) extenditur ex identitate, & maiori rationis, quando si non fieret extensio, sequeretur absurdum, vt sequeretur in casu nostro, si scilicet non possent extrahi rei, & alij possent. Imol. in l. si vero, §. de viro, ff. soluto matrim. & Franc. in c. 1. de temporibus ordinari. in 6. tum quia, quando duo casus aequiparantur in lege antiqua, lex noua loquens in vno, locum habet in altero. Bartol. in l. quod vero ff. de legib. & Franc. & Imol. in l. si supra cit. tum quia in cap. definitum 17. q. 4. cauetur simpliciter, ne configentes, & commorantes in Ecclesia extrahi possint: tum denique, quia quando Constitutio poenalis continet fauorem Ecclesiarum, sit extensio ex identitate rationis, vt ait Gloss. notabilis in cap. sciant, de elect. in 6. & Franc. in dist. c. 1.

Obiicies, cum in Bulla Gregorij XIV. excipiantur quidam & determinati casus, qui non gaudeant immunitate Ecclesiae, non licet ex his ad alios, quod etiam non gaudeant, argui ex identitate, quia neque ex maiori ratione rationis, vt dicitur infra dub. 19. & 24. sect. 3. ergo sic & in casu nostro.

Respondetur: disparitas est, quia ibi sumus in odiosis, & contra immunitatem Ecclesiasticam, quae, vt potest fauorabilis, debet potius ampliari, quam restringi; & praeterea casus, qui in Bulla excipiuntur, excipiuntur per particulam, tantum. At in casu nostro potius sumus in fauorabilibus, & pro immunitate Ecclesiae: & praeterea cum in Bulla excipiuntur rei, qui non gaudeant, non excipiuntur per particulam tantum. Vel dic cum Suario lib. 1. tom. 1. tract. 2. de relig. q. 11. n. 3. & l'eregrin. de immuni. c. 12. vers. nec conuenit, appellatione reorum venite etiam debitores, vt potest reos debitorum.

SECTIO II.

An, & quid dicendum de debitore?

Difficultas prima, cuiusque solutio.

SVMMARIVM.

- 1 Ecclesia solum delinquentibus immunitatem concedit explicitè, implicite autem eam concedit etiam debitoribus.
- 2 In lege, quamvis poenali, sit extensio, si alioquin sequitur absurdum.
- 3 Appellatione reorum licet veniant delinquentes, veniunt etiam debitores.
- 4 Privilegium immunitatis cum sit pium, debet etiam ampliari ad debitores.

Obiicies primò ex Cutellio cit. q. 32. n. 22. & seqq. Ecclesia solum delinquentibus immunitatem concedit, non item debitoribus, vt videtur colligi ex cap. inter alia, ibi: Quacunque graua maleficia perpetraverit, ex cap. statumimus, ibi: Non liceat reos ab Ecclesiis extrahere. (Rei enim proprie sunt delinquentes, non autem debitores,) ex cap. 1. quis contumax, cap. 1. quis inuentus, & cap. frater, in quibus iuribus omnibus mentio fit de delinquentibus, non autem de debitoribus; & ex Constitutione Gregorij XIV. ibi: Laicum delinquentem, & infra: Quodque delinquentes laici, &c. ergo debitoribus ex iure Ecclesiastico immunitas non debetur, sed ad summum ex iure ciuili, & sic vbi ius ciuile non obligat, non habebit effectum.

Respondetur distinguo antecedens: Ecclesia solum delinquentibus immunitatem concedit, explicitè, concedo, implicite, nego; quia hoc ipso, quod concedit eam delinquentibus, intelligitur implicite concedere etiam debitoribus, ex eo, quod absurdum esset fauere nocentibus, exclusis innocentibus. Quapropter in lege, quamvis poenali, sit extensio ultra proprietatem verborum, quotiescumque alioquin, attentis verbis in propria significatione sequitur absurdum, Doctores, quos citat, & sequitur Genuens. in prax. c. 17. n. 2. Adde, quod licet appellatione reorum, quibus Ecclesia concedit immunitatem, proprie veniant delinquentes, veniunt tamen etiam debitores, vt potest rei debitorum, & rei in iudicio (vnde reus dicitur, quicumque in iudicium vocatur, siue ciuilitè, siue criminaliter, sicut recte docent Couar. 2. var. ap. 2. n. 14. Suar. lib. 3. c. 11. n. 3. Azor 2. p. lib. 9. c. 9. Farin. de carcer. q. 28. n. 31. & in append. de immuni. c. 3. n. 51. Ambros. de immuni. c. 1. 3. n. 2. Anastas. Germ. de fauoribus immuni. lib. 3. cap. 16. n. 110. Genuens. in prax. c. 17. n. 2. & Bonac. disp. 3. q. 7. de immuni. §. 4. n. 2.) praesertim quia, cum hoc priuilegium sit pium, & fauorabile, debet ampliari, Doctores, quos citat, & sequitur Farin. in append. c. 2. n. 21. Ambros. c. 10. n. 7. & Mar. Italia lib. 1. c. 2. contra Decian. lib. 6. c. 2. n. 14. & quia Ecclesia approbat leges ciuiles, quae sunt in fauorem immunitatis, vt supra dicebam sect. 1. n. 1. & seqq. & haec tale priuilegium concedunt, etiam debitoribus, vt dicebam ibidem.